

Wzór

Sprawozdanie końcowe z realizacji programu
w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu
Finansowego 2009–2014

- W sprawozdaniu końcowym z realizacji programu należy ująć stopień osiągnięcia celów, wyników i produktów. Należy przedstawić jedynie najważniejsze aspekty realizacji programu.
- Okres sprawozdawczy obejmuje cały okres realizacji programu (zob. art. 5 ust. 12 *Regulacji*).
- Główna część sprawozdania nie powinna przekraczać 30 stron¹, z wyłączeniem załączników. Sprawozdanie powinno składać się z części wskazanych poniżej. Wymagane załączniki wskazano w części 13.

1. Streszczenie

W tej części należy umieścić krótkie podsumowanie części 2–6 sprawozdania. Streszczenie to może zostać opublikowane w celach informacyjnych, w związku z czym nie powinno przekraczać 3 stron.

2. Zmiany w obszarze programowym

W tej części należy opisać istotne zmiany w obszarze programowym, również w zakresie polityki, finansów czy administracji, które zaszły w porównaniu do informacji zawartych w propozycji programu (zwłaszcza w rozdziale 3.3 dotyczącym znaczenia programu).

3. Wyniki programu

3.1 Należy przedstawić podsumowanie i analizę sposobu oraz stopnia, w jakim **wybrane projekty** przyczyniły się do osiągnięcia wskaźników wyników określonych w umowie ws. programu. Należy przeanalizować osiągnięcia w kontekście odpowiednich wskaźników wyników. Jeżeli w ramach programu przekroczone lub nie osiągnięto planowanych wartości wskaźników, należy wyjaśnić powody takiego stanu rzeczy.

3.2 Należy przedstawić podsumowanie i analizę sposobu oraz stopnia, w jakim **projekty predefiniowane** przyczyniły się do osiągnięcia wskaźników wyników określonych w umowie ws. programu. Należy przeanalizować osiągnięcia w kontekście odpowiednich wskaźników wyników. Jeżeli w ramach programu przekroczone lub nie osiągnięto planowanych wartości wskaźników, należy wyjaśnić powody takiego stanu rzeczy.

¹ Przed złożeniem sprawozdania należy usunąć wszystkie ramki tekstowe.

3.3 Należy przedstawić podsumowanie i analizę sposobu oraz stopnia, w jakim **fundusze małych grantów** przyczyniły się do osiągnięcia wskaźników wyników określonych w umowie ws. programu.

4. Rezultaty programu

4.1 Należy przeanalizować sposób i stopień, w jakim wyniki projektów i programu przyczyniły się do osiągnięcia wskaźników rezultatów programu.

Należy przeanalizować ostateczne osiągnięcia pod kątem wszystkich wskaźników rezultatu oraz ocenić wkład programu w osiągnięcie celów obszaru programowego. Należy przedstawić analizę wszelkich istotnych osiągnięć nieujętych w ramach uzgodnionych wskaźników rezultatu. Jeżeli w ramach programu przekroczono planowane wartości wskaźników albo nie osiągnięto ich, należy wyjaśnić powodu takiego stanu rzeczy.

4.2 Kwestie horyzontalne

Należy przedstawić podsumowanie i analizy zakresu, w jakim program przyczynił się do rozwiązania odpowiednich problemów o charakterze horyzontalnym, oraz działań podjętych w tym zakresie.

Jeżeli w ramach programu problemami tymi zajęto się w stopniu mniejszym niż planowano, należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy i omówić możliwości ograniczenia tego typu ryzyka w przyszłości.

4.3 Zagadnienia przekrojowe

Należy opisać w jaki sposób program wpłynął (pozytywne bądź negatywne) na trzy zagadnienia przekrojowe: dobre zarządzanie, zrównoważony rozwój i równość płci (zob. rozdział 2.7 Podręcznika Operatora Programu).

Co do umowy ws. programu, należy krótko przedstawić zrealizowane działania oraz osiągnięte rezultaty w zakresie zagadnień przekrojowych.

4.4 Budowanie potencjału

Należy opisać najważniejsze działania z dziedziny budowania potencjału przeprowadzone w okresie realizacji programu oraz sposób, w jaki przyczyniły się one do osiągnięcia rezultatów i celu programu. Należy uwypuklić najskuteczniejsze podejścia do budowania potencjału oraz ich wpływ na grupy docelowe.

Jeżeli w ramach programu tym zagadnieniem zajęto się w stopniu mniejszym niż planowano, należy wyjaśnić przyczyny takiego stanu rzeczy i omówić możliwości wzmocnienia potencjału w przyszłości.

5. Relacje dwustronne

5.1 Rezultaty w zakresie stosunków dwustronnych

Należy przedstawić podsumowanie i analizę sposobu oraz stopnia, w jakim stosunki dwustronne pomiędzy państwami-beneficjentami a państwami-darczyńcami uległy

wzmocnieniu w okresie realizacji programu. Jeżeli w ramach programu przekroczono planowane wartości wskaźników albo nie osiągnięto ich, należy wyjaśnić powodu takiego stanu rzeczy.

5.2 Programy realizowane w partnerstwie z darczyńcami

Jeżeli w realizacji programu uczestniczył na poziomie programu partner z państw-darczyńców, należy przedstawić ocenę współpracy pomiędzy operatorem a partnerem oraz najważniejsze osiągnięcia tej współpracy.

5.3 Działania uzupełniające

Jeżeli w ramach programu realizowano działania uzupełniające, należy przedstawić krótkie podsumowanie i przykłady rezultatów współpracy i wymiany doświadczeń oraz sposób, w jaki działania te przyczyniły się do osiągnięć w ramach programu. Jaka była wartość dodana działań uzupełniających?

6. Trwałość

Należy przedstawić ocenę stopnia, w jakim pozytywne efekty programu będą utrzymywały się po zakończeniu okresu finansowania. Należy przeanalizować trwałość na szczeblach bilateralnym, krajowym, programu i projektów. Które czynniki (np. związane z kontekstem programu, jego założeniami i realizacją czy partnerami z państw-darczyńców) wpłynęły na trwałość osiągnięć, a które miały negatywny wpływ w tym zakresie?

Należy podać przykłady projektów, których pozytywne efekty najprawdopodobniej utrzymają się po zakończeniu okresu finansowania. Proszę podać numery projektów (np. z bazy DoRIS i/lub numery umów ws. projektów).

7. Wybór i realizacja projektów

7.1 Wybór projektów

Należy przedstawić podsumowanie naborów przeprowadzonych w okresie realizacji programu wraz z krótką analizą poziomu zainteresowania naborami (zbyt duża albo zbyt mała liczba wniosków), wskazać w jakim stopniu wybrane projekty odpowiadały planowanym wskaźnikom rezultatów i wyników. Przedstawić krótką ocenę procedur wyboru oraz pracy komitetu ds. wyboru projektów.

7.2 Realizacja projektów

W nawiązaniu do załączonego wykazu *wszystkich* projektów, które otrzymały wsparcie w ramach programu (załącznik 1, raport z bazy DoRIS zostanie wygenerowany), należy pokrótce opisać najważniejsze wyzwania związane z realizacją projektów.

Jeżeli wydłużono czas realizacji projektów, należy przedstawić krótkie uzasadnienie tego faktu oraz wskazać korzyści z przedłużenia terminu ich zakończenia.

8. Monitorowanie i audyt

W odniesieniu do planu monitoringu, należy przedstawić opis przeprowadzonych działań oraz podsumowanie najważniejszych ustaleń w tym zakresie. Należy wskazać, czy w stosunku do projektów lub beneficjentów planowane są działania następcze (np. ankieta po upływie 6 miesięcy) służące analizie utrzymania rezultatów.

Należy przedstawić przegląd audytów wewnętrznych i zewnętrznych, które przeprowadzono w ramach okresu realizacji programu, z krótkim opisem najważniejszych ustaleń każdego z nich oraz podjętych działań następczych.

9. Nieprawidłowości

Należy przedstawić nieprawidłowości, które wykryto w okresie realizacji programu (załącznik 2, raport z bazy DoRIS zostanie wygenerowany), oraz streścić działania zaradcze podjęte w celu ich usunięcia.

10. Zarządzanie ryzykiem

Należy wymienić najważniejsze rodzaje ryzyka, jakie pojawiły się w trakcie okresu realizacji programu, oraz główne działania podjęte w celu ich zminimalizowania. Należy uwypuklić najskuteczniejsze z tych działań, a także wspomnieć o najtrudniejszych wyzwaniach w ramach zarządzania ryzykiem w programie.

11. Działania informacyjne i promocyjne

W nawiązaniu do planu komunikacji, należy pokrótce opisać i przeanalizować najważniejsze osiągnięcia w kwestii promocji programu (jego widoczności) i rozpowszechnienia informacji o jego rezultatach.

12. Warunki zawarte w umowie ws. programu

12.1 Przestrzeganie warunków

Zgodnie z art. 2 ust. 5 umowy ws. programu, należy przedstawić informacje dotyczące przestrzegania warunków określonych w art. 2 Aneksu I umowy ws. programu.

12.2 Zmiany programu

Należy opisać najważniejsze zmiany zgodnie z art. 5 ust. 9 *Regulacji* i/lub umową ws. programu (art. 2 ust. 9 pkt 2), które wprowadzono w trakcie okresu realizacji programu.

13. Załączniki do sprawozdania końcowego z realizacji programu

Sprawozdanie końcowe z realizacji programu powinno zawierać zastępujące załączniki w formie raportów z bazy DoRIS, które można wygenerować z folderu „Final Programme Report Attachments” [„Załączniki do sprawozdania końcowego z realizacji programu”] w części DoRIS dotyczącej raportów:

- 1) Wykaz projektów (lista projektów),
- 2) Wykaz nieprawidłowości.